

Oljufelagið Arco roynir nýggjar leiðir í Suðuroynni:

Leitar eftir olju-berandi lögum undir basaltinum

Boringin í Lopra gav oljufelgunum nógvar týðandi upplýsingar, men svaraði ikki teimum grundleggjandi spurningunum: hvussu tjúkt er basaltið og hvat er undir basaltinum. Nú fer oljufelagið Arco at royna eina serstaka útgerð og arbeiðshátt til at finna fram til, hvussu langt niður aftrat basaltið gongur, og hvussu tjúkk møgulig sedimentløg millum basaltfláirnar eru grundfjallið eru.

Lopransboringin svaraði ikki tí fundamentala spurninginum, hvat er undir basaltinum. Í dag vita vit ikki, hvat er undir botninum á Lopransholinum

JAN MÜLLER

Nú um dagarnar vóru tvey umboð fyrri amerikanska oljufelagið Arco í Føroyum saman við einum umboði fyrri eina privata serfrøðingarfyrirtekku. Ørindi teirra vóru at fyrirreika eina spildurnýggja kanning, sum verður gjørd í Suðuroynni í august mánað. Talan er um eitt rættiliga nýtt slag av kanning, sum Arco hevur havt góðar royndir við fleiri staðni í heiminum.

Tað snýr seg stutt sagt um at gera elektromagnetiskar kanningar á landjörðini við tí eina endamáli at vita, hvussu tjúkt eitt møguligt sedimentlag millum basaltfláirnar og sjálvt grundfjallið er.

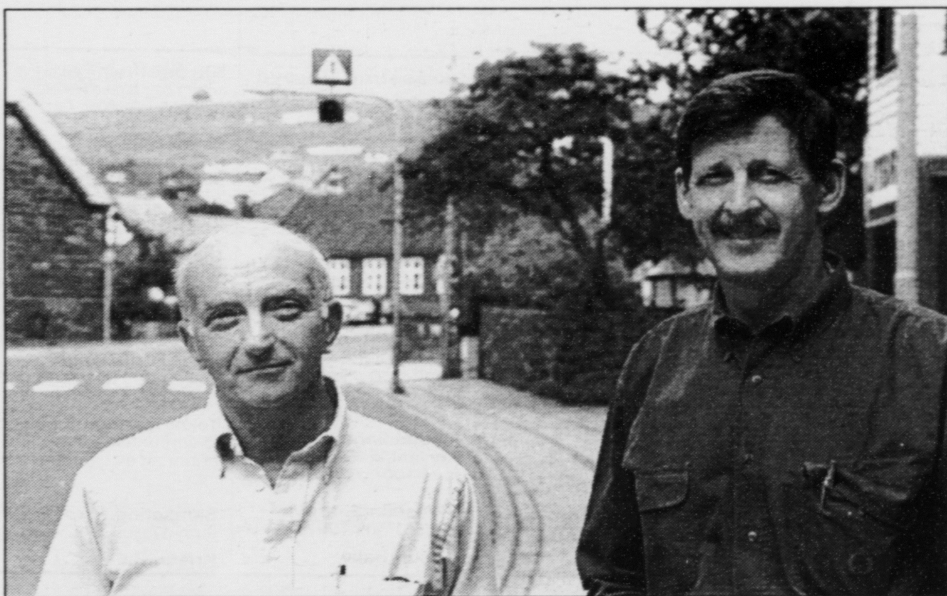
Sosialurin hitti teir báðar,

Robert Withers frá Arco og Arnold Orange, sum hevur eitt privat felag, ið hevur specialiserað seg at arbeiða við slíkum kanningum. Teir hava drúgvur royndir við hesum kanningarteknikkinum eitt nú frá statinum Oregon í USA, har tað eisini er nógv basalt.

Nýggja tøknið verður serliga brúkt, har tað er torført at síggja niður gjøgnum tjúkkar basaltfláir - og har vanligur seismikkur antin ikki megnar uppgávuna ella verður ov dýrur.

Trupulleikin í Føroyum er nettup tann, at basaltið er so mikið tjúkt, at tað er torført at gera sær eina neyva mynd av lögnum, sum eru undir basaltinum.

Teir báðir Arnold Orange v.m. og Robert Withers í miðbýnum í Havn. Mynd Jan

Robert Withers, sum hevur arbeitt við hesum kanningarháttinum í nógvar ár, hevur vón um, at hann kann brúkast í Føroyum eisini.

Lopra svaraði ikki avgerandi spurningum

Arco var við í Lopransboringini, og Robert Withers dylur ikki fyri, at boringin gav ikki svar uppá allar spurningar. Hon er eitt avbera gott kalibreringspunkt - t.v.s. stað at máta víðari útfra - og hent at brúka í umrøddu kanningum, sum eisini verða gjørdar út frá úrslitunum av boringini í Lopra. Men boringin har gav ikki nakað svar uppá, hvussu tjúkt basaltið er á staðnum og um, hvat er niðri undir basaltinum - antin har bara er meira basalt heilt niður til grundfjallið - ella um tað eru sedimentløg, sum kunnu goyma olju, imillum.

Uppá fyrirspurning um teir høvdu rakt við sedimentløg, um teir høvdu borað longur niður enn teir meira enn 3300 metrarar sigur Robert Withers, at hetta er ómøguligt at siga. Tú veit ongantíð, hvat er longur niðri, og hóast har eru reflektorar longur niðri, so nýtast teir ikki at vera sedimentløg. Teir kunnu eisini vera eitt annað basaltlag.

Hann heldur tí ikki tað er rætt at siga, at Lopransprojektid var nøkur fiasko, tí tað vil altíð vera so, at tú frammanundan ger av, hvussu langt niður tú ætlar tær at fara. Hetta skuldi so ikki havt nakað at gjørt við, antin boriútgørðin kundi bora longur ella ikki. Annars ynskja teir ikki at fara út í nakað tjak um boringina í Lopra sum so eitt nú um sjálv útgerðin var tann rætta ella ikki.

Talan er um eina rættiliga einfalda kanning. Útgerðin fyllir lítið og hon er sera umhvørvisvinarlig. Eitt lítið

hol verður grivið í jørdina, har útgerðin verður lögð. Ætlanin er at seta upp útgerð um alla Suðuroynna - á 15 plássum - við einum kilometuri millum hvørt staðið.

Umframtað talan er um lítið kostnaðarmikla kanning, fáa teir eisini úrslitini rættiliga skjótt. Og kunnu tá siga rættiliga neyvt, hvussu tjúkk møgulig sedimentløg eru.

Hjá Arco vóna teir, at sediment er undir basaltinum, og at tað er nakrar tusund kilometrar tjúkt. Er tað bert nakrar hundrad metrar, so er lítil dugur í tí. Men hetta er nakað, sum kanningin í heyst fer at siga teimum.

Eitt annað oljufelag, Amerada Hess hevur áður í samrøðu við Sosialin víst á, at seismiskar kanningar við tveimum skipum hava víst, at fleiri tusund metra tjúkk sedimentløg eru undir basaltinum. Her er tað so talan um øki, sum liggja úti á sjálvum landgrunninum.

Hetta hava Arcofólkini onga viðmerking til men vísa bert til, at ymisk feløg gera ymiskar kanningar og brúka ymiskar arbeiðshættir. Metingarnar tey gera kunnu eisini vera ymiskar.

Samanborið við seismikk er hetta slagið av kanning nóg biligari men enn er tað ikki nóg nóg útviklað til at verða brúkt á havbotninum. Í løtuni verður arbeitt við hesum og eydnast kanningarnar væl á landi í Føroyum verður næsta stig-ið helst at royna hetta á havbotninum eisini.

Ein orsök til at hetta verður gjørt á landi er tann, at teir brúka Lopransholid sum útgangsstøði. Teir kenna undirgrundina góðar 3300 metrar niður við holið og skulu tí longur niður við mátingunum við nýggju útgerðini.

Arnold Orange sigur, at eydnast kanningarnar væl og teir finna tjúkk sedi-